

Kmetijsko Svelovanje za Varstvo in Prehrano Rastlin

KARSIA, Dutovlje, d.o.o., Dutovlje 66, 6221 Dutovlje, Slovenija
Poslovalnica Ljubljana, Tržaška 132, 1000 Ljubljana, Tel.: 00386-8-387-89-31
Fax.: 00386-8-387-89-35; Splet: www.karsia.si, e-mail: info@karsia.si
GSM za vzhod, sever in jug Slovenije 031-394-227 (*Drago MAJCEN*)
GSM za zahod in osrednji del Slovenije 051-319-517 (*Primož ŠTEPIC*)
GSM prodaja 041-362-026 (*Zdenka Hrastnik*); GSM marketing&razvoj 041-689-120 (*Andrej KOS*)

Nasvet številka: 08/2011

Datum: 29.04.2011

VREMENSKA NAPOVED (*Vir: ARSO, ponedeljek, 29. april 2011, ob 10:00 uri*)

Napoved za Slovenijo Danes bo pretežno oblačno, občasno bo rahlo deževalo. Na Primorskem bodo tudi daljša suha obdobja, burja bo čez dan ponehala. Največ sonca bo ob morju. Najvišje dnevne temperature bodo od 11 do 16, na Primorskem okoli 20 stopinj. Jutri bo spremenljivo oblačno. Čez dan bodo nastale krajevne plohe in posamezne nevihte, ki pa bodo do večera v glavnem ponehale. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, najvišje dnevne od 15 do 20 stopinj C.

Napoved za sosednje pokrajine Danes bo večinoma oblačno z rahlim dežjem, le ob Jadranu bo deloma jasno z zmerno burjo. Jutri bo spremenljivo oblačno, predvsem sredi dneva in popoldne bodo nastale posamezne plohe ali nevihte.

Vremenska slika Nad zahodnim Sredozemljem je plitvo ciklonsko območje, nad zahodno in južno Evropo pa se zadržuje višinsko jedro hladnega zraka. Od jugovzhoda priteka k nam razmeroma vlažen zrak.

Obeti V nedeljo in ponedeljek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Predvsem popoldne bodo nastale krajevne plohe, lahko tudi kakšna nevihta.

VINOGRADNIŠTVO

Varstvo VINSKE TRTE

Kot smo že napovedali v naši četrtkovi radijski oddaji, svetujemo vsem vinogradnikom, da v najkrajšem možnem času zaščitijo svoje vinograde pred **peronosporo** z dotikalnimi fungicidi, še posebej na Primorskem, kjer so že bili izpolnjeni pogoji za prvo primarno infekcijo. Priporočamo uporabo fungicidov kot so **FOLPAN 80 WDG - 0,15 %** ali **DITHANE DG NeoTec** ali **DITHANE M-45** ali **MANFIL 75 WG vsi v konc. 0,20 %**. Zaradi pogostih padavin bo omočenost listja dolga, zato priporočamo, da presledki med tretiranjimi naj ne bodo daljši od 5-7 dni. V vinogradih, kjer se je lani pojavljal oidij, priporočamo uporabo fungicida **KARATHANE GOLD v konc. 0,05-0,06 %**, kjer pa ne, pa **MOČLJIVO ŽVEPLO v konc. 0,30 %**. V nekaterih vinogradih se je pričela pojavljati tudi **erinoza**, zato svetujemo uporabo kakšnega akaricida na osnovi učinkovine *fenazakvina* ali *fenpiroksimat*.

Prehrana VINSKE TRTE

V času ovešanja kabrnkov priporočamo dodajanje **cinkovih** foliarnih gnojil kot je **ZINTRAC 700 v konc. 0,1-0,15 %** ali **PROTIFERT CINK v konc. 0,4-0,6 %**, da dosežemo **podaljšanje pecljevine**. Takšni grozdi niso tako zbiti in je pojav sive grozdne gnilobe manjši. Na Primorskem je že smiselno dodajati tudi **bor (FOLIBOR L 0,1-0,15 %)**, za izboljšanje pogojev cvetenja in oplodnje. Na sortah, ki so podvržene osipanju, priporočamo še dodajanje fitostimulatorja **GÖEMAR BM 86 v konc. 0,30 %** ali **PROTIFERTa LMW v konc. 0,35 %**. Dodajanje mikro in določenih makrohranil v času pred cvetenjem je izredno pomembno za normalen razvoj vinske trte. Od makro hranil je zelo pomemben **fosfor**, ki še posebej v takšnem hladnem vremenu sproži črpanje rezervnih snovi, saj je oskrba preko korenin šibka. Priporočamo uporabo specialnega fosfornega gnojila **LABICUAJE v konc. 0,30 %**, uporabimo pa ga vsaj enkrat pred cvetenjem.

Za boljšo oprijemljivost in preprečevanje spiranja škropilnega depozita zaradi padavin, priporočamo dodajanje **NU-FILM-a 17 v konc. 0,025-0,050 %**.

SADJARSTVO

Varstvo PEČKARJEV

Ni res, pa je! Ponavadi sadjarjem vreme zagode prav okoli prvomajskih praznikov. Vremenska prognoza kaže nestanovitno vreme s pogostimi plohami do prihodnjega tedna, tako da moramo računati z dobrimi pogoji za okužbo z **jablanovim škrlupom**. Sadjarjem, ki so zaščito z dotikalnimi fungicidi opravili tik pred dežjem svetujemo, da v primeru nadaljevanja "*preventivne strategije*", naj presledki med tretiranjimi ne bodo daljši od 3-4 dni. Priporočamo uporabo dotikalnih fungicidov kot so **DITHANE DG/M-45** ali novejši **MANFIL 75 WDG vsi v konc. 0,20 %** ali **THIRAM 80 WG v konc. 0,25 %**. V primeru daljšega presledka priporočamo kombinacijo sistemičnega fungicida **INDAR 5 EW v odmerku 0,90 L/ha (90 mL/hL)** v kombinaciji z enim od prej navedenih dotikalnih fungicidov. Lahko uporabite tudi **DOMARK 100 EC v odmerku 0,30 L/ha (30 mL/hL)**, ki ima zelo dobro delovanje tudi proti **jablanovi pepelovki**. Priporočamo tudi dodajanje **MOČLJIVEGA ŽVEPLA v konc. 0,30 %**.

V primeru konstantne in dolgotrajne omočenosti, priporočamo tretiranje tudi v pogojih rahlih padavin, vendar le s fungicidi na osnovi **mankozeba** (Dithane, Manfil), saj le-ti niso fitotoksični. Takoj po odpadu venčnih listov, priporočamo za zatiranje **sadnega listnega duplinarja** uporabo sistemičnega insekticida **KOHINOR 200 SL v konc. 0,035-0,05 %**. S tem ukrepom bomo zatrli tudi **jabolčno grizlico**. Ker je sredstvo nevarno za čebele, moramo imeti pokošeno cvetočo podrast, tretiramo pa zvečer ali ponoči, v nevetrovnem vremenu.

Zaradi padavin je tudi možnost okužbe z **bakterijskim hruševim ožigom** ali **ervinijo**, še posebej v nasadih, ki odcvetajo. Zato priporočamo, da v vseh nasadih, kjer se je v preteklih letih pojavljala ta bolezen, rednim tretiranjem dodajo biotični fungicid **SERENADE WP v konc. 0,30-0,40 %**. Zelo dobre izkušnje so tudi s specialnim foliarnim gnojilom **LABICUPER v konc. 0,30 %**. Oba lahko brez problema dodajamo rednim tretiranjem.

Za preprečevanje **mrežavosti plodov** priporočamo uporabo fitohormona **NOVAGIB (GA 4+7) v odmerku 50-60 ml/hl**. Tretiramo 3-4 krat, s pričetkom ob koncu cvetenja ter nadaljujemo v razmakih 7-10 dni.

Prehrana PEČKARJEV

Po zavezanju plodov je zelo važna hitrost delitve celic. Več je celic, boljša je **skladiščna in transportna sposobnost** ploda. Zato v tem času priporočamo uporabo fosfornega foliarnega gnojila **LABICUAJE v konc. 0,30 %**, izmenično z gnojilom **PROTIFERT KALCIJ v konc. 0,25 %**. Za **izenačevanje kalibra in povečanja le-tega**, priporočamo dodajanje novega foliarnega gnojila **GOEMAR CALIBRA v konc. 0,20 %**. Uporabimo ga 2-3 krat v razmakih na 10 dni.

Varstvo KOŠČIČARJEV

Breskve in nektarine Breskova kodravost se že pojavlja na slabše zaščitenih drevesih in kodra mlade lističe. V takšnem primeru svetujemo, da okužene lističe odstranite (iz nasada) in nasad zaščitite s fungicidom **SYLLIT 400 SC v konc. 0,16 %**, ki ima delovanje tudi proti **breskovemu škrupu**. Tretiranje ponoviti najkasneje čez 7 dni. Če se pojavi **siva breskova uš**, priporočamo uporabo insekticida **TEPEKI v konc. 0,014 %** ali **KOHINOR 200 SL v konc. 0,025 %**.

Češnje in višnje Proti **listni luknjičavosti** in **listni pegavosti** jih zaščitimo s fungicidi kot sta **DITHANE DG/M-45 v konc. 0,20 %** ali **MERPAN 80 WDG v konc. 0,15 %**. V primeru pojava **črne breskove uši** priporočamo uporabo insekticida **KOHINOR 200 SL v konc. 0,05 %**. Pridelovalce češenj bi še spomnili, da je letos kot nujno potrebno sredstvo za zatiranje **češnjeve muhe** dovoljena uporaba insekticida **SPADA 200 EC v konc. 0,25-0,30 %**. Uporabljamo ga samostojno ali še bolje v kombinaciji z atraktantom (vaba) **NU LURE v 1 % konc.**

Prehrana KOŠČIČARJEV

Za hitrejši in enakomernjši razvoj plodov priporočamo po cvetenju novo foliarno gnojilo **GOEMAR CALIBRA v konc. 0,20 %** in 2-3 krat v 7 dnevih razmakih **LABICUAJE v konc. 0,30 %**. Izmenično uporabljamo še kalcijeva gnojila kot je **PROTIFERT KALCIJ v konc. 0,25 %**, **STOPICAL v konc. 0,50 %** ali **FOSFOCAL v konc. 0,50 %**.

Za boljšo oprijemljivost in preprečevanje spiranja škropilnega depozita zaradi padavin, priporočamo dodajanje **NU-FILM-a 17 v konc.0,025-0,050 %**.

POLJEDELSTVO

Varstvo OZIMNIH ŽIT

Za zatiranje večjih **širokolistnih plevelov** kot je npr. **smolenec, kurja črevca** idr., je še posebej zelo učinkovit herbicid **MUSTANG 306 SE v odmerku 0,6 L/ha**. Mustang 306 SE je popolnoma selektiven do žit in bistveno cenejši od primerljivih herbicidov za zatiranje širokolistnih plevelov v žitih, predvsem pa zelo učinkovit na že dobro razvite plevele. V primeru zapleveljenosti z mrtvo **koprivo, preslico, njivsko redkvijo, kislicami in njivskim pleščem** ipd., pa priporočamo novejši 2,4 D herbicid **ESTERON v odmerku 0,75-1,0 L/ha**. ESTERON je cenovno zelo ugoden.

V primeru pojava glivičnih bolezni, kot je **pepelasta plesen, pšenična listna pegavost, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ramularijska pegavost ječmena, rje** in **bolezni klasa** (fuzarioze, rjavenje pšeničnih plev), priporočamo uporabo fungicida **EMINENT 125 EW v odmerku 0,8 L/ha**.

Pojavljati se je pričel tudi **rdeči žitni strgač**. Strategija zatiranja je, da odraslih hroščkov običajno ne zatiramo, ampak le ličinke in te v zgodnejšem razvojnem stadiju. Prag škodljivosti je presežen, če najdemo več kot 2 jajčeci ali eno ličinko na vrhnjem listu oziroma 10 ličink na 1 m² ali pa 15 % poškodovane listne mase. Optimalni čas zatiranja je, ko je izleženih 10 - 15 % ličink. Pravi čas za zatiranje je, ko se iz jajčec **izleže 10 do 15 % ličink**. Priporočamo zatiranje z insekticidom **BULLDOCK EC 25 v odmerku 0,3-0,5 L/ha** ali novejšim **MAVRİK 240 v odmerku 0,2 L/ha**. **Mavrik NI strupen za čebele!**

Na posevkih **semenskih žit** z visoko slamo in gostejšim sklopom, priporočamo uporabo rastnega regulatorja proti poleganju **STABILAN 460 SL v odmerku 2 L/ha**.

Prehrana OZIMNIH ŽIT

Za drugo dognojevanje žit z **dušikom**, priporočamo uporabo foliarnega dušičnega gnojila **LAST N v odmerku 18-22 L/ha**. To je ekvivalentno 180-220 kg KANa. **LAST N** lahko uporabimo skupaj z drugimi sredstvi za varstvo rastlin. **Vsem tržnim pridelovalcem krušnih žit** priporočamo, da v času od konca razraščanja pa do pojava 2. kolenca, **za dvig beljakovin** dodajajo foliarno gnojilo na osnovi žvepla **AZOS 300 v odmerku 3-5 L/ha** ali **PROTIFERT ŽVEPLO v odmerku 3 L/ha**. Lahko ju uporabimo tudi skupaj z **LAST N**, vendar moramo potem njegov odmerek prepoloviti. Z uporabo **LAST N** in **AZOS 300**. NE obremenjujemo tal in podtalnico z **nitrat**i. Za doseganje višjih in kvalitetnejših pridelkov žit, je v tem času še priporočljiva uporaba specialnega gnojila **YARA VITA ŽITA v odmerku od 1-2 L/ha**.

Za boljšo oprijemljivost in preprečevanje spiranja škropilnega depozita zaradi padavin, priporočamo dodajanje **NU-FILM-a 17 v odmerku 1,5 dl/ha pri porabi 300 L vode.**

Varstvo KORUZE

Večina koruze je že posejana, zgodnji posevki pa imajo ponekod že po 2-4 liste. Zaradi deževnega vremena bo ponekod prepozno za uporabo t.i. talnih-rezidualnih herbicidov in bo potrebno uporabiti foliarne herbicide za po vzniku.

Že v prejšnjih obvestilih smo vas obvestili o novem herbicidu **SAMSON 6 OD**, na osnovi učinkovine **nikosulfuron**. **SAMSON 6 OD** je nova, optimizirana formulacija v obliki oljne disperzije z dodatkom posebnega močila. Zaradi tega je pospešen sprejem in količina aktivne snovi v zelene dele plevelne rastline.

To zagotavlja hitro odpornost na spiranje zaradi padavin, ki je popolno dosežena že po dveh urah. Sprejem učinkovine poteka v glavnem skozi listno površino, malo pa tudi preko korenin. Selektivnost te nove formulacije je tako izboljšana, da nima nobenega depresivnega učinka na višino pridelka, kar pa je bilo znano pri drugih formulacijah. Zelo važen podatek je pa tudi to, da je v formulaciji SAMSON 6 OD degradacija učinkovine minimalna, pri drugih formulacijah pa lahko že v roku enega leta pride do izgube tudi od 20-30 %, kar se seveda kaže v nezadovoljivi učinkovitosti. Zaradi izboljšane formulacije se simptomi odmiranja plevelov kažejo hitreje kot pri podobnih pripravkih na osnovi učinkovine *nikosulfurona*, ki zavre delovanje encima acetolaktat sinteze (ALS) v celicah plevelov. Rast plevelov se takoj ustavi, pleveli se razbarvajo in počasi odmrejo.

Uporaba

Sredstvo **SAMSON EXTRA 6 OD** se uporablja kot translokacijski herbicid iz skupine sulfonil sečnina za zatiranje **ozkolistnega in širokolistnega plevela v koruzi**, razen v sladki koruzi, po vzniku plevela in koruze:

- za zatiranje naslednjih **ozkolistnih plevelov**: navadne kostrebe (*Echinochloa crus-galli*), muhvičev (*Setaria* sp.) in enoletne latovke (*Poa annua*) ter naslednjih širokolistnih plevelov: srhkodlakavega ščira (*Amaranthus retroflexus*), breskove dresni (*Polygonum persicaria*), navadne zvezdice (*Stellaria media*), škrbink (*Sonchus* sp.) njivske vijolice (*Viola arvensis*) in prave kamilice (*Matricaria chamomilla*), v odmerku 0,75 L sredstva na ha ali za učinkovitejše zatiranje plevela v deljenem (split) odmerku 0,5 + 0,25 L sredstva na ha;
- za zmanjševanje zapleveljenosti z naslednjimi ozkolistnimi pleveli: plazeče pirnice (*Elytrigia repens*) ter naslednjih širokolistnih plevelov: bele metlike (*Chenopodium album*), mnogosemenske metlike (*Chenopodium polyspermum*), drobnocvetnega rogovilca (*Galinsoga parviflora*), ptičje dresni (*Polygonum aviculare*), navadnega slakovca (*Polygonum convolvulus*) in drugih v odmerku 0,75 L sredstva na ha ali za učinkovitejše zatiranje plevelov v deljenem (split) odmerku 0,5 + 0,25 L sredstva na ha.

V primeru, ko je večina plevelov že vznikla, je priporočljivo tretiranje v enkratnem polnem odmerku, sicer se priporoča deljeno (split) tretiranje v 10 do 14 dnevnem razmiku. Za izboljšanje delovanja sredstva na plevela, ki so navedeni v drugi alineji prejšnjega odstavka, se priporoča dodatek sredstev na podlagi aktivnih snovi *bentazon* ali *dikamba* oziroma drugega herbicida s podobnim načinom delovanja. Priporočena poraba vode je 200 do 400 L/ha.

ČAS UPORABE: Sredstvo se uporablja po vzniku koruze, ko razvije le-ta 2 do 8 listov (BBCH 12-18), in po vzniku plevela v času, ko razvije enoletni ozkolistni plevel 2 lista do zacetka formiranja stranskih poganjkov (BBCH 12-21), enoletni širokolistni plevel 2 do 6 listov (BBCH 12-16) in trajni ozkolistni plevel (npr. plazeča pirnica) 4 do 6 listov (BBCH 14-16).

OPOZORILA: Sredstvo se lahko uporablja na vseh vrstah tal (lahka, srednja in težka tla), saj zemljišča z visoko vsebnostjo organske snovi na njegovo učinkovitost ne vplivajo. Sredstva se ne sme uporabljati po tretiranju s talnimi insekticidi na osnovi organofosfatov, če so v naslednjih 6 urah napovedane padavine. Pri programih za zatiranje plevela ali pripravi mešanic je lahko odmerek nižji, odvisno od spektra ostalih sredstev.

SAMSON extra 6 OD je novi, **najcenejši** herbicid, z izredno dobrim delovanjem na enoletne in večletne travne plevela in z zagotovljeno selektivnostjo do koruze (ne vpliva na zmanjšanje pridelka).

+

Kombinacija MUSTAG 306 SE + SAMSON 6 OD zagotavlja najučinkovitejše, zanesljivo in cenovno sprejemljivo zatiranje plevelov, vse do 8 listov koruze. Z uporabo kombinacije **SAMSON 6 OD + MUSTANG 306 SE** ne tvegamo slabšega delovanja, kot je to lahko v primeru talnih herbicidov pri izostanku padavin po setvi in s tem potrebnih dodatnih stroškov v primeru ponavljanja oz. korekcijskega tretiranja.

Lep pozdrav do prihodnjic!

KARSIA, Dutovlje, d.o.o.

Marketing&Razvoj

0A3184 500g